

עש"ר

עב"ר

ס פ ר

שאלות ותשובות

א ר ין צ ב י

אשר הכינותי בעניי בהמל'ת ד' עצי
א ר י ה צ ב י פ ר א מ ע ר
אבר"ק קאזינג'וב - ר"מ בישיבת חכמי לובלין

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

ע"ל צב"ל י"ן

בדפוס של ר' עוזר צוועקין נ"י לובארטאווסקא 63

שנת תרצ"ט לפ"ק

EREC CWI

Nakl. Rabin L. H. FROMER Rektor Wyz. Ucz. Rel. Żyd. w Lublinie
1938

Printed in Poland.

והי' דכחותה ועי' מחייב ולאו בברכה תלי' מילתא:
ור' א דמסתפינא נלע"ד בהא דכח' הרחי' זיל דבהי' דאורייתא נגד רה"פ, יל דבגמ' ילפי' לה מקריח כשהוא שבע מדרך כשהוא רעב לא כש"כ, אמנם בחיטוך מלו' תל' כ' טעם דברה"מ לפני' מהי' וברהמיו דוקא לאחר' מהי', משום דהשכל יודע עמידות ע"כ בתורה שהיא הנאח השכל שייך לדרך לפני' משא"כ מזון הנאח הנוק כבהמה נדמה ובהמה אין יודעת העמיד ל"ש לדרך עד שיהנה עי"ש וא"כ לכאור' שפירכא על הקריח הג"ל:

אמנם הן אחת ידוע כי אכילה היא מג' דברים שאדם דומה לבהמה אמנם ברש"י פ' בחקותי ואולך אתכם קוממיות בקומה זקופה פי' הרבי רד"ב ז"ל ממעורר ש דבהמה ראשה למטה לרמו שכלה נכנע תחת תאות הנוף והאדם ראשו למעלה לרמו שראשו שליט על הנוף הבהמ'י, וזה ואולך אתכם קוממיות בקומה זקופה שבעה שיעסקו בהנחת גשמי' לא יהי' כבהמה להחטוג רק לאכול להצרות גופו לעבדי' ולאכול בקדושה וכע"ז בזה"ק שעת אכילה שעת קרבא ומי שעושה כן שפיר שייך קריח שבגמ' הג"ל דגם אכילתו אינו כבהמה רק בדעת שלימה ואדרבא עיקר עבודתו או, וכע"ז כי בס' ע"מ לרמ"ע ז"ל דברה"מ הוי ברהמ"ל מלך בכל דרכיך דעמו, אך הפוסקים כתבו לפי טעם רוב העולם שאוכלין כבהמה ל"ש הקריח ע"כ ברה"מ דרבנן אבל דברי רח"ו ז"ל הם לקדושים אשר בארץ המה ואללם שפיר הקריח טוב וברה"מ דאורייתא:

עויר באור' דבברכות (כ"א.) ילפי' ברהמ"ו לפני' מברה"מ מקריח ודחי שאני תורה שכן חיי עולם, ובהי' ש' ל"ש מה שהקשתי לשל על בברכות (כ"ט.) דנילף מלוא מתורה לענין ברהמ"ל וי"ל דשאי תורה שכן חיי עולם כסוטה (כ"א.) דתורה אור שהוא לעולם ומלוי' נר שהיא רק לפי שעה ואמר שם הטעם דעבירה מכבה מלוא ואין עבירה מכבה תורה [וע' שבת (יוד.) מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה יש ג"כ לפ' כן לתפלה הוא רק מלוא והוא רק חיי שעה נגד תורה ורש"י ז"ל פי' באר' לפ"ז מי שמקיים בכל דרכיך דעמו ואוכל בקדושה לזרך עבדי' דזה ג"כ אין עבירה מכבה אותה כאשר כתבתי בהנהגות לס' שו"ר קומץ המנחה (דף מ"ב.) מדי"ם זה שפיר ילפי' בקריח מבה"מ דע"ז ל"ש הפירכא שכן חיי עולם דגם אכילה כו' הוא חיי עולם:

עויר בקריח הג"ל בברכות (ל"ה.) כשהוא שבע מדרך כשהוא רעב לא כש"כ, דאיכא למיפך דכשהוא רעב יש חסרון מלך הרגש ההנאה ביותר, ומה שאדם נהנה מדברי רשות לריך מירוק ע"י חיבוט הקבר כדאי' בס' גלגולים שזה לער גדול מאד ר"ל, וע"ז מרובה על הנאות ודומה להא דאין מברכין על שמן זית דאזוקי מו"ק ל"י בברכות (ל"ה:) וע' זה"ק תרומה (קמ"א.) גופא אתחשך בהאי עלמא בחר האי קליפה תקיפה והנאה ועיטוגין דילי' ותקונין דילי' הכי מסתאב בחר דנפקא נשמתא מיני' גופיהון דלדיק' דלא מתעניי בהאי עלמא אלא מתענוגי דמלוא וכו' האי רוחא מסאבא לא יכיל לשלטה עלי' דהא לא מתעניי מדילי' כלום, והואיל ולא נעלי מדילי' לית לי' רשותא עליהון כלל זכאה אינו מאן דלא אחזני מדילי' כלום, עי"ש, וע' זה"ק פקודי (דף רס"ג סוף עמוד א') וא"כ מה בלע בהנאה כו', ובשלמא כשהוא שבע דלא אינו מרגיש הנאה ואין אז רק תופלת הנמשך מאכילה שעי' יחי' ויכול לעבוד הש"י זה טוב, אבל לא עריכות ההנאה הנרגשת שבשעת אכילה, וע"כ הקריח הוא רק אסתמחא, אמנם הלדיקים הגדולים שאין אוכלים להנאה גופא רק ע"ד בכל דרכיך דעמו, וע"ד שאמר רבי קודם פטירתו שלא נהניתי באכילת קטנה שלי, ועלי' אתמר זכאה מאן דלא אתהני

האשה כאלו נחת בידה דמי והדבר לריך ביאור ונלע"ד ע"ד הג"ל כיון דדעתה על מקום זה לענין נתינת הנט חשוב כאלו היתה במקום זה והגיע הנט לידה או לתוך חיקה או לאי' משאר איברי' דכל איברי' הנוף קונין מטעם יד כמ"ש תוס' כתובות (ל' :) :

ורפ"ז יש חילוק גדול דיו"ט דישאל מקדש ל"י חשיב קדושת יו"ט חלק מנוף ישראל, וע"כ אוכי' של ישראל קודם לו להיו"ט דהסיבה קודם להמסובב, משא"כ קדושת חוב' שבת שהוא התפשטות מקדושת שבת לא מן האדם אין אוכי' של האדם דומה אותו:

סימן בו.

להרבה החיוב' ר' ברוך עפ"שטיין נ"י חתן הרה"ג אבד"ק דאמבראורא.

אשר ר' כ"ח על דברי הלכות א"י דשחט ולא בירך שחטתו פסולה, לפי המבואר בתוס' הרא"ש ברכות (ט"ו.) דהיכא דהבכרה דאורייתא הוא מעכבה המלוי, ועפ"ז מודע כבודו דא"ג דברה"מ וברהמ"ל דרבנן מ"מ ברכות שחיטה דאורייתא וכו' רחוק לומר כן, ובעיקר דין ברה"מ שכתבו רוב פוסקים ככלל שהיא דרבנן [וגי' א' י' ברהמ"ס דס' בירך ברכת המזל' לריך לחזור ולברך והרי"מ דחלה] הנה בעני' מלאתי בס' שעה"ק לרח"ו ז"ל שחשב בין מלוא דאורייתא ברכת הנהנין ובין מלוא מדי"ם שחש ברכת המלוא דוק ושחשכ:

ורענ"ד מבואר להדי' כן בזה"ק ר"פ עקב גם בענין ברהמ"ל דמבואר ברכות (ט"ו.) שהוא דרבנן, הנה ברש"י חומש פ' תבא בשם ספרי ולא שכתתי מלברכך על הפרשת מעשר והק' הרא"ם ז"ל דהא ברהמ"ל דרבנן, וזה כביר אמרתי דהנה בברכות (כ"ט.) הטעם שכן לדון ולהפיד בטל ילפי' מדכתיב מה אנו בחנם, ולכאורה ק' הא קרא בתורה כתיב ומגלן מלוא, וז"ל דילפי' מלוא מתורה, וא"כ ק' לכאורה למה ברהמ"ל דרבנן נילף מברה"מ, וי"ל דאדרבא כיון דחזיקן בהא דבכורות דמלוא וחורה א' היא וע"כ למדין זה מזה, איכ' במה שבידך על התורה בבוקר שומר גם כל המלוא של המעלי' דכיון דתכלית הלימוד לבא לידי מעשה הכל א', ולפ"ז גם ברהמ"ל דאורייתא הוא, אך שנפטר בברה"מ, ושפיר כ' בספרי ולא שכתתי מלברך על הפרשת מעשר, וגם דאם מפריש מעשר קודם ברה"מ לריך מהי' לברך על הפרשת מעשר, או אם בפ"י לא יכוון לפטור בברה"מ ואפשר דאז ברהמ"ל דאוריית' ומה דש"ס ברכות (ט"ו.) דברהמ"ל דרבנן היינו כשבידך ברה"מ מה שריך לברך עוד הפעם לפני כל מל' זה דרבנן:

אך קנ"ע דאיכ' החרש שחורס דגם ברה"מ לא קיים משום שלא השמיע לאזניו שוב יהי' ברכתו על הפרשת תרומה דאורייתא, אך ילפי' בזה הגמ' שם וברה"מ דרבנן ולאו בברכה תלי' מלוא ולמיל' הכפל וי"ל דלעולם ברהמ"ל דאורייתא, אך דברה"מ פרטית ע"ז דרבנן כנ"ל, וכיון דאינו כתוב מפורש רק שגלמח מברה"מ אינו מעכב ול"ד לברה"מ דמעכב משום דכתיב בגופה משא"כ בזה, וכע"ז דעת רמב"ם במעשר בהמה לחברתה דאינו פוסל דיעבד אף דמעשר דגן מעכב, ומעשר בהמה ילפי' ממעשר דגן מ"מ כיון דאין כתיב בגופי' אינו מעכב, והלח"מ נתקשה בדברי הרמב"ם, אך בספר החינוך מלאכי דברי בטעם דברים הרמב"ם, הן אחת דבכ"מ ילפי' דבר מחברו ודומה לו לגמרי אף לענין דיעבד ל"ל דאין לדמות דרשות חז"ל זל"י,

